

POVZETEK IN SWOT ANALIZA

Samoevalvacija kaže, da je IRRIS v evalvacijskem obdobju dosegel pomembno stopnjo institucionalnega razvoja. Iz razmeroma majhne, projektno dejavne raziskovalne organizacije se je razvil v bolj strukturiran, mednarodno vpet in tematsko profiliran raziskovalni inštitut na področju humanistike in družboslovja. Ključni dosežek je vzpostavitev jasno oblikovanih raziskovalnih centrov, ki predstavljajo podlago za razvoj novih interdisciplinarnih raziskovalnih področij na presečišču zgodovinopisja, ustne zgodovine, študij spomina, digitalne humanistike, deliberativne demokracije, umetne inteligence, kulturne dediščine, trajnostnega razvoja in kakovosti življenja.

Na področju znanstvene odličnosti IRRIS uspešno uresničuje in v številnih pogledih že presega svoje strateške cilje. Samoevalvacija poudarja, da znanstvene odličnosti ni mogoče presojati zgolj na podlagi kvantitativnih kazalnikov. Med ključnimi dosežki inštituta so konsolidacija raziskovalnih področij, razvoj inovativnih metodoloških pristopov, krepitev mednarodne primerljivosti, kakovostni raziskovalni rezultati ter povezovanje več disciplin pri obravnavi kompleksnih družbenih, kulturnih, demokratičnih, digitalnih, okoljskih in demografskih izzivov.

Družbeni vpliv je postal ena od prepoznavnih razsežnosti delovanja IRRIS. Inštitut je dosegel cilje na področju komuniciranja znanosti, prenosa znanja, pedagoškega sodelovanja, občanske znanosti ter sodelovanja z lokalnimi, kulturnimi, izobraževalnimi, gospodarskimi in mednarodnimi deležniki. Družbeni vpliv ni razumljen zgolj kot diseminacija, temveč kot prenos raziskovalnih metod, interpretacij, podatkov in strokovnega znanja v širšo družbo. V naslednjem evalvacijskem obdobju bo treba te vplive bolj sistematično načrtovati, dokumentirati in vrednotiti.

Stabilno financiranje je prispevalo h kadrovski rasti, pomlajevanju raziskovalne skupnosti in vzpostavljanju podpornega raziskovalnega okolja. IRRIS je okrepil vključevanje mladih raziskovalcev in raziskovalcev na začetku kariere, mentorstvo, projektno raziskovanje ter možnosti mednarodnega usposabljanja. Projektna pisarna in Infra IRRIS sta okrepili podporo raziskovalnemu delu, projektnemu vodenju, infrastrukturi in odprti znanosti. Hkrati je hitra rast povečala organizacijske in administrativne obremenitve, zato je nadaljnja krepitev podpornih služb pomembna prednostna naloga.

IRRIS je napredoval tudi pri notranjem zagotavljanju kakovosti, odprti znanosti, enakih možnostih ter raziskovalni etiki in integriteti. Institucionalna samoevalvacija postopno postaja orodje strateškega upravljanja, ne zgolj mehanizem poročanja. Glavni izziv naslednjega obdobja bodo nadaljnja formalizacija postopkov, boljša sledljivost ukrepov, bolj sistematično dokumentiranje dobrih praks ter tesnejše povezovanje zagotavljanja kakovosti, odprte znanosti, etike in dolgoročne institucionalne vzdržnosti.

Prednosti	Slabosti
Jasno profilirani interdisciplinarni raziskovalni centri.	Visoka obremenjenost raziskovalcev zaradi združevanja raziskovalnih, projektnih, organizacijskih in komunikacijskih nalog.
Močna znanstvena odličnost, utemeljena na izvirnih raziskovalnih vprašanjih, metodološki raznolikosti in mednarodni primerljivosti.	Podporne službe še niso v celoti sledile hitri institucionalni rasti.
Uspešno doseganje in v številnih primerih preseganje strateških in razvojnih ciljev.	Postopki za spremljanje kakovosti, družbenega vpliva in izvedbe izboljševalnih ukrepov še niso v celoti standardizirani.
Močna mednarodna vpetost in sodelovanje v evropskih raziskovalnih mrežah.	Upravljanje raziskovalnih podatkov zahteva nadaljnjo sistematisacijo.
Dobro razvite prakse odprte znanosti, odprtodostopnega objavljavanja in infrastrukturne podpore.	Sodelovanja, prenos znanja in družbeni vpliv še niso dokumentirani dovolj dosledno.
Uspešno pomlajevanje raziskovalne skupnosti in vključujoče delovno okolje.	Nekateri strateški in razvojni cilji zahtevajo nadaljnjo konsolidacijo.

Priložnosti	Nevarnosti
Nadaljnji razvoj strategije inštituta z ambicioznejšimi in bolj diferenciranimi cilji.	Prekomerne obremenitve lahko vplivajo na kakovost raziskovalnega dela in dolgoročno vzdržnost.
Nadaljnje sodelovanje v evropskih, nacionalnih, bilateralnih in razvojnih projektih.	Projektna narava financiranja lahko povzroča negotovost pri zaposlovanju in zagotavljanju podpornih služb.

Razvoj novih interdisciplinarnih področij, zlasti digitalne humanistike, umetne inteligence in zdrave dolgoživosti.	Odvisnost od konkurenčnih razpisov povečuje finančna in organizacijska tveganja.
Nadaljnja krepitev odprte znanosti, praks ravnanja z raziskovalnimi podatki in repozitorske infrastrukture.	Spreminjajoče se zahteve na področju odprte znanosti, etike, upravljanja podatkov in umetne inteligence zahtevajo stalno prilagajanje.
Sistematično načrtovanje družbenega vpliva, občanske znanosti in prenosa znanja že v fazi zasnove projektov.	Nezadostno dokumentiranje lahko zmanjša vidnost pomembnih dosežkov.
Nadaljnja profesionalizacija Projektne pisarne, Infra IRRIS in notranjega sistema zagotavljanja kakovosti.	Nezadostna administrativna in infrastrukturna podpora bi lahko omejila prihodnjo rast.

Čentur, 30. 6. 2026

Prof. Dr. Darko Darovec

direktor